

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.cun.org.ua

16 лютого 2012 року № 7 (430)

ВШАНУВАЛИ ЛИЦАРЯ ЧЕСТІ

Слово про О.Тихого виголошує Марія ОЛІЙНИК

Патріотична громадськість м.Донецька вшанувала пам'ять свого визначного земляка, українського дисидента, правозахисника, філософа, педагога Олексія Тихого.

У Донецькій обласній державній філармонії відбувся урочистий вечір з нагоди 85-ї річниці з дня народження Олексія Тихого.

До ювілею відомого правозахисника було видано двохтомник, присвячений цьому видатному українцеві. Упорядковували книгу заступник голови ВУТ "Просвіта", заступник Голови Конгресу Українських Націоналістів Марія Олійник, викладачі університетів Євген Фіалко та Володимир Півень, відомий дисидент і правозахисник Василь Овсієнко. До першого тому видання входять переважно документи та листи, а до другого – спогади про Олексія Тихого.

В.ГОНТА,
м.Донецьк

Виступає Левко ЛУК'ЯНЕНКО

У залі – яблуку ніде впасти...

ПОЗИЦІЯ

Степан БРАЦЮНЬ:

"УКРАЇНСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ПЕРЕТВОРИВСЯ НА ВЕЛИКЕ ТОРЖИЩЕ"

Парламентський скандал навколо записів, які оприлюднив народний депутат Роман Забзалюк, вкотре засвідчив той прикрий факт, що український політикум глибоко вражений вірусом корупції та безпринципності. Так вважає Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь.

"Давно не секрет, якими способами вирішуються питання у Верховній Раді України. Роман Забзалюк лише надав вагомий доказ того, про що вже знало все українське суспільство: наш парламент перетворився на велике торжище, де розмінною монетою стали такі поняття як честь, совість, патріотизм", – каже лідер партії.

За словами політика, цей скандал напередодні парламентських виборів з одного боку, допоможе Європі остаточно позбутися ілюзій щодо прагнень режиму Януковича розбудувати демократію в Україні, а з іншого, підкаже українцям, за кого варто віддавати свій голос на виборах.

"Незабаром каденція Верховної Ради "тушок" і "ляльководів" закінчиться. Українці мають шанс змінити ситуацію, обравши до парламенту на мажоритарних округах не "грошових мішків", а професіоналів і патріотів, які працюватимуть на благо своєї держави. Шанс змінити ситуацію сьогодні мають і патріотичні партії, формуючи прозорі списки із відповідальних політиків", – наголошує Степан Брацюнь.

Голова Конгресу переконаний, що патріотичним силам, об'єднавши зусилля на виборах та спільно висунувши достойних кандидатів на округах, вдасться повернути українським громадянам віру в парламентаризм.

Прес-служба КУН

УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ

12 лютого у Свято-Дмитрівському храмі Української автокефальної православної церкви м. Харкова відбулася Урочиста академія до 100-річчя Голови Державного правління, Голови Проводу ОУН, Президента Антибільшовицького блоку народів Ярослава Стецька. На початку архієпископ Ігор (Ісиченко) відслужив панахиду за славним сином України Ярославом Стецьком.

Владика Ігор звернувся до присутніх зі словом, в якому наголосив на тому, що сучасній незалежній Україні бракує справжніх державних мужів, які жертовно служили б своєму народу і країні,

ІДЕЯ ТА ЧИН ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА

та звернув увагу на досвід міжвоєнного покоління Галичини, яке сформувало націоналістичний рух.

Відсутність національних харизматичних лідерів у незалежній Україні пояснюється, на думку владики, тим, що ми, не позбувшись у свідомості радянських стереотипів, беззастережно прийняли цінності ліберального світу з їхнім культом абсолютної свободи.

"Ця необмеженість у самовираженні безплідна і ні до чого, крім руїни і хаосу, не веде, про що свідчать і постійні кризи у світі, і вакуум в українській політиці.

Зовсім інший приклад дає нам історія ОУН. Чому ця Організація дала Україні провідників, що були здатні своїми ідеями підняти народ на боротьбу за свою державу? Ярославу Стецьку не було ще й двадцяти років, але і в такому молодому віці він уже був спроможний взяти на себе велику відповідальність ідеолога і одного з провідників безкомпромісної боротьби українців проти своїх поневолювачів", – зазначив владику Ігор.

На його думку, дуже важливо, що Ярослав Стецько, як і Степан Бандера, були з родин священиків. Підвалини

їхнього виховання – християнська побожність, принципи і мораль – визначили героїчний і вольовий характер їхніх справ і чину. Безкомпромісне дотримання християнських заповідей дало їм справу перспективу, необмежену в часі.

Архієпископ Ігор подякував за участь в академії професорові Київського університету Володимирові Сергійчуку, який з дев'яностих років завжди був поруч із засновницею Конгресу Українських Націоналістів Славою Стецько на відзначенні героїчних подій національної історії України і сьогодні підтримує Конгрес.

Закінчення на 2-й стор.

4 820102 210017

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2012 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2012 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 6,01 грн., на 3 місяці – 18,03 грн., на 6 місяців – 36,06 грн, на рік – 72,12 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

! Б'ЄМО НА СПОЛОХ!

ТІ, ЩО "ДАДУТЬ
КОМАНДУ СТРІЛЯТИ,
НЕ ЗАДУМУЮЧИСЬ..."

Останні кадрові призначення у "силових" структурах дають серйозні підстави вважати: національна безпека України – під загрозою. Громадськість ще не оговталася після призначення головою Служби безпеки України Ігоря Калініна, "закоріненого", схоже, в російські спецслужби не так місцем свого народження – Підмосков'ям, як напівприхованим "послужним" списком займаних посад, аж тут Президент приголомшив країну ще одним кадровим "сюрпризом"...

Минулого тижня Міністром оборони став – соромно писати – Дмитро Саламатін, розгнуданий, брутальний "регіонал" – саме таким його зафіксували телекамери під час розбійного нападу у Верховній Раді на опозиціонерів, які захищали Україну від ганебних Харківських угод. Звиродніле від люті обличчя, погромницькі інстинкти небезпечної для суспільства особи, яку Партія регіонів привела в парламент, – ото й усе, чим досі був відомий в Україні Саламатін. Щоправда, його "послужний" список з мордобойою чималий. Приміром, свого часу він побив стільцем директора київського підприємства "Термохолод" Юрія Кисельова, переламав ніс "нашоукраїнцеві" Володимир Карпуку під час ратифікації Харківських угод, вирвав двері з президії парламенту, "зачистив" від опозиціонерів майданчик під час блокування трибуни, трощив депутатські голови і парламентські меблі тощо.

Для бійки у Верховній Раді, під час якої Саламатін завдав "колезі" тілесних ушкоджень, у нього були мотиви: він захищав національні інтереси Російської Федерації, громадянином якої ще донедавна був і, схоже, з волі не останніх людей якої опинився в сусідній, озброєній йому країні. До того ж, зять колишнього першого віце-прем'єра РФ Олега Сосковця не міг просто так "прибитися" в Україну, де, ні сіло ні впало, "регіонали" гарячково заходилися робити з нього нардепа, паралельно в 1999 році "вибиваючи" йому українське (!) громадянство. Ну, хто повірить, що лише "на ловлю счастья и чинов" прибув Саламатін в Україну! Як і в те, що він, ставленик чужої держави, дбатиме про благо нашої хоча б і на посаді міністра.

Припускаю, що навіть російські спецслужби не розраховували аж на такий кар'єрний злет свого одноплемінника, – адже цього не допустила б жодна держава. Здати оборонне відомство людині, що реально належить до тих кіл, які зазіхають на територіальну цілісність і безпеку держави, не ризикнув би жоден правитель світу хоча б тому, що власний народ піддав би його остракізму. В Україні сталося те, що сталося, і єдина реакція політиків – коментарі, яких на Банковій, звісно, ніхто не бере до уваги. Щоправда, дехто з нардепів бодай розуміє, що "якщо навесні або восени буде соціальне напруження в суспільстві, якісь мітинги, протести – ці відморозки, яких призначили на "силові" посади, дадуть команду стріляти, не задумуючись!" (Андрій Павловський)

Тож маємо ще один, президентський, мотив щодо призначення "темної конячки" очільником військового відомства. Виглядає на те, що чинний Президент аж так не впевнений в стабільності свого становища, що буде свій захист (від народу?) на прийдешніх із "дружньої" держави легіонерах?

Утім, до чого тут мотивації, коли йдеться про кінецьсвітню ганьбу, що покрила мою Батьківщину...

Марія БАЗЕЛЮК

Продовження теми на 5-й стор.

Володимир Сергійчук у доповіді "Соборницькі орієнтири Ярослава Стецька" підкреслив, що проголошений під проводом Ярослава Стецька Акт відновлення Української Держави 30 червня 1941 року містив генетичний зв'язок з державними утвореннями, які були в українській історії в різних частинах її етнографічних земель. Він розповів про похідні групи для організації українського самоврядування, що були спрямовані керівництвом ОУН на схід України.

"Останньою похідною групою, яка прийшла в країну, – вважає професор, – була група, яку очолила дружина Ярослава Стецька пані Слава на початку дев'яностих. І саме їй ми завдячуємо тим, що постав Конгрес Українських Націоналістів".

Доповідь В'ячеслава Труша, голови Східноукраїнського дослідницького центру "Спадщина", мала узагальнюючий характер і стосувалася біографії, ідеологічної спадщини і вшанування пам'яті Я.Стецька. О.Слободянюк, який представляв Молодіжний націоналістичний конгрес, зосередив свої роздуми навколо вислову Я.Стецька: "Коли еліта – тобто найкращі з усіх соціальних шарів народу – характером слабне, коли вона не вихована, сама не виховується і народу свого не виховує, приходить занепад нації, залежність від інших націй, що мають здорову еліту".

Ольга Різниченко, референт з питань культури Конгресу Українських Націоналістів, розповіла присутнім про діяльність Ярослава Стецька як

Закінчення. Початок на 1-й стор.

! УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ

ІДЕЯ ТА ЧИН ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА

Владика Ігор (ІСІЧЕНКО), Володимир СЕРГІЙЧУК та Ольга РІЗНИЧЕНКО

Президента Антибільшовицького блоку народів.

Несподівано з'ясувалося, що присутній на заході давній парафіянин Свято-Дмитрівської церкви пан Іван Корнійчук був у рідному селі Будераж Здобувівського району, коли там проходила перша конференція поневолених народів Східної Європи 21–22 листопада 1943 року. Він став свідком знаменної історичної події – зародження АБН і розповів учасни-

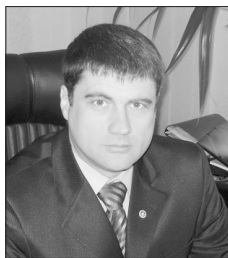
кам урочистого заходу про ті історичні події.

Особливе враження на присутніх справило інтерв'ю Ярослава Стецька, яке харків'яни мали змогу побачити завдяки тернопільським конгресівцям, що передали напередодні диск із записом для урочистої академії на честь 100-річчя Провідника.

Ольга РІЗНИЧЕНКО,
референт з питань культури
Конгресу Українських Націоналістів

ПОЗИЦІЯ

ЧАС ПЕРЕВІРИТИ "СУСІДСЬКІ"
ТОВАРИ НА ЯКІСТЬ

Володимир Манько: "Українському уряду час розпочати перевірку якості російських товарів та послуг"

Російська Федерація в економічних відносинах з Україною застосовує політику подвійних стандартів та шантажу. Таку думку висловив голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Во-

лодимир Манько.

"Кремль, переконуючи Україну у вигідності приєднання до Митного союзу Росії, Білорусі і Казахстану, водночас блокує імпорту в свою країну українських сирів, погрожуючи в подальшому обмежити введення інших категорій аграрної продукції з України", – зазначає Володимир Манько.

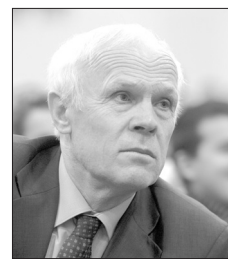
Він вважає, що український уряд недостатньо адекватно реагує на подібні виклики. "Прем'єр Азаров та міністр закордонних справ Грищенко неодноразово наголошували на "економізації" зовнішньої політики України. Тож українському уряду вже час розпочати захист українських економічних інтересів від російських зазіхань не на словах, а на ділі", – каже політик.

Володимир Манько переконаний, що Україна у цій ситуації на знак протесту має негайно вийти з переговорного процесу щодо приєднання до Митного союзу з Росією, Білоруссю і Казахстаном та розпочати перевірки якості продукції, яка завозиться в Україну з Росії.

Він нагадує, що за Законом України "Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту" український уряд зобов'язаний розпочинати антидемпінгові розслідування стосовно імпортованих товарів та послуг на українському ринку за наявності скарг щодо демпінгу від українського виробника.

"Так, наприклад, імпорту російської селітри в Україну у 2009–2010 роках відбувався за демпінговими цінами, що ледь не призвело до знищення кількох українських виробників добрив", – зазначає голова Секретаріату Головного Проводу КУН.

Прес-служба КУН

РОСІЙСЬКИМ
ШОВІНІСТАМ
НЕ МІСЦЕ В УКРАЇНІ

Василь Овчарук: "Співкеру кримського парламенту має "поставити на місце" сам Президент"

Відвертим російським шовінізмом назвав "обурення" співкеру Кримського парламенту Володимира Константинова щодо застосування української мови в офіційному листуванні голова Кримської організації Конгресу Українських Націоналістів Василь Овчарук.

"Ми не були здивовані тим, що голова Верховної Ради Криму не любить української мови, це відомо кожному кримчанину. Ми були вражені зухвалістю, із якою цей чиновник високого рангу дозволяє собі паплюжити державну мову", – каже Василь Овчарук.

Він переконаний, що в будь-якій європейській державі за таку зневагу до державної мови чиновника одразу відправили б у відставку.

Голова Кримського КУН резюмує: "Президент Віктор Янукович, як гарант Конституції, в якій зазначено, що єдиною державною мовою на території України є українська мова, має сам особисто навчити юридичній грамоті та чиновницькому етикету свого однопартійця Володимира Константинова. І надалі Партії регіонів слід бути обачнішою і не висувати на такі високі посади українофобів та російських шовіністів".

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	В'ячеслав Березовський	(067) 258-55-71
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93

Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценко Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43

Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

УКРАЇНСЬКА ВРОДА

КРАСА ВРЯТУЄ СВІТ

Мабуть, нема в цілісному світі дівчини, яка у мріях не бачила б себе у короні королеви. Зрештою, не так важливо, на ознаку чого коронуватимуть її голівку: стане вона королевою балу, виграє якийсь престижний конкурс чи здобуде звання найгарнішої у своєму рідному місті, країні чи світі. Важливо, щоб королевою. Бо, зрештою, кожна дівчина чи жінка варта цього високого звання. Мріяла про це й Оксана Француз з галицького містечка Самбора на Львівщині. Однак, роки минали, а нагода вибороти корону королеви дівчині не траплялася. З часом вона зрозуміла, що для того, щоб чогось добитися, самих мрій замало, потрібно діяти. Минулого ро-

то для цілого міста – на вищий щабель. Конкурс проходив у рамках реаліті-шоу "Міс Галичина". А це означає, що шість учасниць шоу поїдуть в Ізраїль. Це вже є за що поборотися. Крім того – дуже серйозне і вимогливе журі, що додає немало адреналіну конкурсанткам і публіці.

– Мер міста відразу підтримав нашу ідею. Але постала проблема грошей, – продовжує розповідь О.Француз. – До того я багато чула про відомого мецената Андрія Лопушанського. Знала, що він наш земляк, але особисто знайома не була. Звернулася до його Благодійного фонду. Директор Орест Бонк після детального ознайом-

тирхх номінаціях плюс реклама весільних суконь. Однак, вимагалося й щось значно більше, ніж гарненьке личко, струнка й пропорційна фігура та вміння носити різний одяг. Треба було ще й уміти подати себе публіці (представитись) та продемонструвати певний рівень інтелекту – відповідати на різноманітні запитання журі. Тому готувалися дуже ретельно.

– Наш спонсор, Андрій Лопушанський, – розповідає далі Оксана Француз, – надав можливість усім учасницям шоу набратися сил перед стартом у відпочинково-лікувальному комплексі "Женева", користуючись безплатно всіма чудесними послугами, які там надають.

Шоу вдалося на славу. Глядачі спостерігали не тільки за напруженою боротьбою дівчат, але й мали можливість послухати й подивитися гарний концерт. Їх бавили співачка Наталка Карпа та народний ансамбль танцю "Джинджер".

До речі, про акторів. Якщо Наталка Карпа вже встигла завоювати собі ім'я на естрадній сцені, то маленькі вокалісти з "Джинджера" заслуговують особливої уваги. Цей танцювальний ансамбль має всі риси, притаманні дитинству, на що вказує не тільки назва (джинджер означає іскра, вогонь, рух), а й вік акторів – від 4 до 16 років. Однак попри дитячу безтурботність, легкість, веселощі, танцюристи виявили ще й дорослу працьовитість і цілеспрямованість – за неповних 5 років існування ансамбль удостоївся високого звання народного танцювального колективу. Опікується "Джинджером" громадська організація "Релакс", яку очолює Оксана Француз. І не тільки ним, а й усім, хто хоче займатися аеробікою, любить фітнес. Тепер тут планують ще й "лікбез" для тих, хто дбає про своє здоров'я, наприклад, лекції для вагітних жінок.

Титул "Міс Самбора" виборол студентка Самбірського педагогічного коледжу Маріанна Копелець. Дівчина почувалася по-справжньому щасливою.

– Знаєте, якщо відверто, то найкраще відчуваюся саме на подіумі, в центрі уваги. Характер уже такий: люблю вирізнятися серед інших – зачіскою, одягом, манерами. Я навіть одягом, який запропонували, не скористалася, тільки власним, а купальник пошила сама.

Маріанна й справді не пропускає нагоди позмагатися. Минулого року вона здобула титул "Міс коледжу", а в 2009 – "Міс Скадовськ".

– Відпочивала там і вирішила спробувати свої сили, – каже дівчина.

Як переможницю конкурсу Маріанну Копелець запросили до участі в реаліті-шоу "Міс Галичина". Юнка вірить, що це стане серйозним кроком на шляху до її мрії – кар'єри моделі.

Конкурс "Міс Самбора" став родинною святкуванням в місті Дня святого Валентина.

– Чому саме цей день обрали для проведення свята? – запитую директора Благодійного фонду Андрія Лопушанського Ореста Бонка. – Адже воно могло б бути цілком окремою розважальною програмою для молоді.

– Так було задумано. Адже День Валентина в Самборі особливий. Сюди їдуть наречені з цілої України – поклонитися мощам св. Валентина, які зберігаються в головному храмі міста – церкві Різдва Пресвятої Богородиці – вже 250 років. Автентичність реліквії підтверджує документ Папи Римського від 1759 року. Молоді люди хочуть виблагати в покровителя всіх закоханих сімейне щастя. А всі наші красуні – майбутні наречені й дружини, тож хай вони будуть щасливими.

Леся РУПНЯК
Світлина Тетяни Шаціло

21 ЛЮТОГО – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ

"О РІДНЕ СЛОВО, ЩО БЕЗ ТЕБЕ Я?.."

Мови різних народів та етносів, які з ласки Божої заселяють планету Земля, є надзвичайно дорогоцінними перлами в Світовій скарбниці мов. Кожна з мов земних пройшла стражденний свій шлях від озвученого і логічно осмисленого першого слова до створення в процесі еволюції багатющого фоліанту словесного мовного банку етносів, народностей, націй. Мова будь-якої нації є унікальною і не може бути услідженою чи штучно викоріненою зі Світового лану мов. Мова є ідентифікатором нації, джерелом її існування і самобутності. Тому кожна державна нація через належні їй інституції захищає рідну мову і пропагує її міжнародній спільноті різними інформативними засобами. На жаль, державна мова України стала об'єктом чужинської інформаційної агресії.

Через телебачення, FM-станції, пресу й дискотеки ллються на нас потоки брудного московського та американського маскульту. Машина російського шоубізнесу нахабно проштовхує свою продукцію на наш незахищений, а вірніше – проданий ринок, щороку вивозячи з України декілька сотень мільйонів доларів. Московини, розкручуючи через наші ЗМІ свої пісні та своїх виконавців, не пропускають в ефір витвори вітчизняних митців. Це сучасна війна. Наш інформаційний простір окуповано. Не читаючи українських книжок, не чуучи рідних пісень, ми піддаємось маніпуляціям, перетворюємося на отупілих рабів, яких використовують лише у якості чорноробів Заходу та Московії. Країна-смітник населена рабами, – таке майбутнє готують нам "сліпі проводирі малозрячої нації". Ворог тихо і підступно, завбачивши голодну сліпоту українців, підсунув їм ситих, але сліпих проводирів, які ведуть шляхом вбивства душі (мови), а за нею і тіла (української нації). Через нав'язування чужинецьких пісень, серіалів, журналів руйнуються наша мова та культура, завдається удар по нашій національній свідомості, ми дезорганізовані та стаємо нездатними до спільної дії, гинемо як нація.

*Рідна мова щибетлива
Пробуди, дай силу
Відстояти твою вроду
Прекрасну, звабливу.
Кожен зайда тебе хоче,
Як хам, гвалтувати
Перетворює на суржик,
Щоб рід зруйнувати!
Це, на жаль, вдалось
забродом,
Ще й у значній мірі
Вже гвалтують мову
рідну*

*"Свої" у ефірі!
Рідні мови захищають
Всі держави в світі,
Лише наша*

безталанна...

*То чий ж ми діти?
Часто чути яничарів
(Кличуть їх хахлами),
Що давно зреклися мови
Даної батьками:
"Да! зачем язык народу?
Дать ему колбаски,
Мы и русским*

*обойдемся...
Он, прощє, без краски"
Ось так лизють яничари
Зайдам кирзачата,
Всім паплюгам*

*Світським бездуховним
байстрючатам.
Рідна ненько, Україно,
Шляхетная пані,
Ти в Європі стоїш*

*центрі
Мов храм на Майдані.
Лиш сліпці не бачать*

*твого
Величного стану.
Блудом ходять,*

*манівцями,
Та не йдуть до храму.*

*Храм для них – це лиш
комора,
Набита скарбами,
Яку прагнуть розікрасти
Брудними руками.
З вуст їх летиться мід*

*лукавий
Суржилом "любові",
Продають твій простір,
Ненько,*

*Чужинецькій мові.
Вже, здається,*

*й соловейків
Москалям продали,
Щоби мовою чужою
Нам в храмі співали.*

*Тож скажімо невігласам:
"Досить! Хахла! Годі!
Свічка мови догорає,
В храмі стіни голі!"*

*Рідна мова солов'їна,
Надихни в нас силу
Відстояти ніжність*

*твою,
Співучість грайливу!*

Допоки існує "дух одвічної стихії", ніхто не примусить ще зрячих українців німо терпіти наругу і бездіяльно дивитися на нищення української мови, української нації та держави Україна.

Василь НЕПОКІРНИЙ,
районовий референт ОУН Снятинщини

«Міс Самбора» Маріанна КОПЕЛЕЦЬ (у центрі), праворуч – Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ, ліворуч – мер Самбора Тарас КОПИЛЯК, учасниці конкурсу

У відпочинково-лікувальному комплексі «Женева»

Співає Наталка КАРПА

ку вона виступила з ідеєю, яку, до речі, підтримали в міській раді, організувати в рідному місті конкурс краси "Міс Самбора".

– Це була лише спроба, – розповідає пані Оксана. – Але всі оцінили важливість кроку. По-перше, вже сам факт, як на мене, що в Самборі є щось подібне, піднімає місто до європейського рівня. По-друге, це реалізація казки, яка для багатьох юнок може стати початком чогось нового і цікавого. Зрештою, не так важливо, хто переміг, і навіть, чи ти брала в цьому участь. Важливо знати, що ти можеш це зробити, і сама вирішуєш, чи варто. В результаті молоді дівчата стають упевненішими в собі, гордими, незалежними.

Цього року вирішили піднятися в організації свята – бо це такі свя-

лення з проектом теж підтримав нас. В результаті Фонд Андрія Лопушанського став генеральним спонсором конкурсу.

Конкурс "Міс Самбір" якось відразу набрав великого розголосу. Здавалося, майже всі молоді самбірчанки хочуть так чи інакше бути до нього причетними: хтось приходив на кастинг сам, хтось приводив своїх товаришок чи родичів. З самого початку добрим ангелом дівчат стала фотограф Тетяна Шаціло:

– Навіть не сподівалася, що проект набере таких обертів. Минулого року я була в складі журі, тож маю з чим порівняти. Зрозуміло, те, що конкурс проводиться в рамках реаліті-шоу "Міс Галичина", відразу підняло його на вищий щабель. Але й самі учасниці підходили до нього з абсолютно іншими мірками. Дівчата дуже ретельно готувалися, мусіли багато чого навчитися, адже майже всі не мали досвіду участі в подібних заходах. "Муштра" з хореографії, візажу тривала по чотири години, але ніхто не скаржився.

– Як гадаєте, навіщо їм це? – запитую.

– Це спосіб самоутвердження, виховання впевненості в собі, що дуже важливо на сучасному ринку праці.

Близько півсотні дівчат подали заявки на участь у цьогорічному конкурсі, однак до участі в ньому вимогливе журі відбрало лише 14. Змагання передбачало участь у чо-

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

РІК ПАМ'ЯТІ ПАТРІАРХА

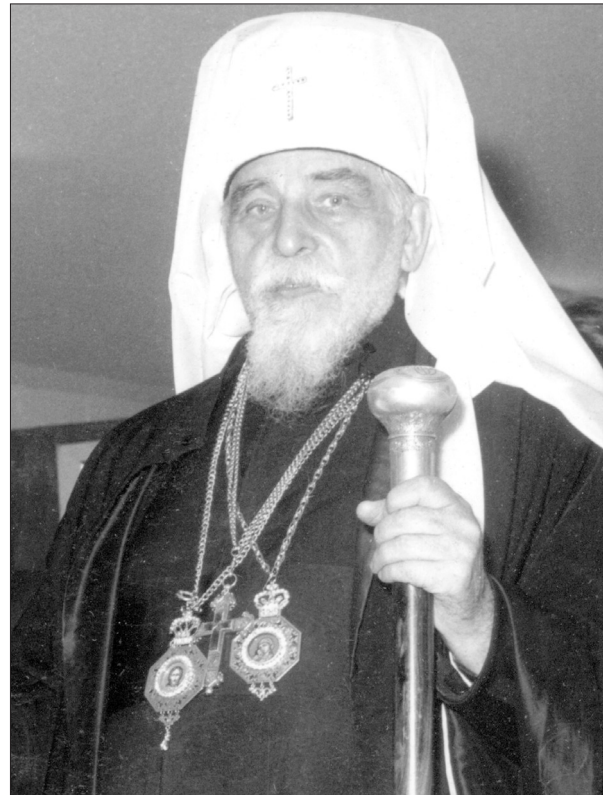
Під час Синоду єпископів Української Греко-католицької церкви, який відбувся 8–9 лютого у Брюховичах під Львовом, було відкрито Рік пам'яті Патріарха Йосифа (Сліпого). Заходи з ушанування приурочені до 120-ої річниці від народження очільника УГКЦ, яке відзначатиметься 17 лютого.

"Патріарх Йосиф – живе втілення долі української Церкви і нашого народу в ХХ столітті, – йдеться у посланні Синоду УГКЦ. – Його, як і багатьох інших, було незаконно позбавлено свободи (18 років ув'язнення) збиратися з одновітчимами. Його, як і мільйони українців, прирекли на тортури у катівнях НКВД/КГБ і на мучеництво в ГУЛАГу".

На думку єпископів, погляди Патріарха Йосифа на національну єдність і сьогодні "стають дороговказом", оскільки й зараз брак єдності знову стає "нашою національною бідой, коли народ штучно ділять за регіональними, історичними, мовними й культурними ознаками".

У посланні стверджується, що саме завдяки Патріархові Йосифу УГКЦ в діаспорі не просто вижила, вона стала світовою Церквою.

У листопаді 2011 року Верховна Рада відмовилася розглядати постанову про святкування 120-річчя Йосифа Сліпого на загальнодержавному рівні.

ЗАПОВІТ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІАРХА ЙОСИФА СЛІПОГО

...В часі мого прибуття до Риму відбувся II Ватиканський Собор. Як у минулих століттях, починаючи від Першого Апостольського Собору в Єрусалимі, Собор являється збором верховних пастирів Христової Церкви, які дають свідчення віри і життя повірених їхньому учительському і пастирському служінню Церков. Отці Собору свідчать перед Церквою і перед цілим світом.

Свідомий вагомості такого свідчення, у своєму Слові до Отців Собору, дня 11 жовтня 1963-го року заговорив я не про свідчення своє, – воно ж було відоме, – але про Свідчення нашої Української Церкви: Про свідчення її віри в Христа і Його Єдину, Святу, Соборну й Апостольську Церкву, свідчення, підтверджене кривавою печаттю безстрашного ісповідництва, терпіння, мучеництва і горами наших жертв. Щоб висловити перед усім світом вдячність, признання й, особливо, щоб заявити сострадання зі страдаючими і дати їм моральну підтримку, вніс я прохання-пропозицію: піднести Києво-Галицьку Митрополію і всієї Русі до патріархальної гідності.

Це перший раз в цілій історії нашої Церкви Ідея її Патріархату була поставлена прилюдно, ясно і на такому всесвітньому форумі, як Вселенський Собор, хоч сама ідея не нова: Київські митрополити, хоч не носили патріаршого титулу, управляли Церквою наче патріархи, користуючись патріаршими правами по взору інших Східних Церков. Вони були свідомі, що Патріархат Церкви – це видимий знак зрілості і самобутності помісної Церкви та могутній чинник в церковному і народньому житті.

Не диво, що такі світлі постаті в нашої історії, як Митрополит Петро Могила та Митрополит Йосиф Вельямин Рутський, в найбільш трагічних часах нашого церковного занепаду і роз'єднання, робили всі можливі заходи, щоб повернути єдність Церкви і рятувати її перед загибеллю, об'єднавши всіх на твердій основі Патріархату Київського і всієї Русі.

Важливість Патріархату розуміли також правителі відродженої молодшої Української держави в революційних роках 1917–1920, коли висловлювали своє бажання бачити в Митрополиті Андрееві Шептицькому, щойно звільненому в'язні царської Росії, першого Патріарха Києво-Галицького та всієї Русі. Наявний вислів цьому бажанню дає затверджена і проголошена Конституція Української Народньої Республіки в 1920 р. Щоправда, Конституція, яку здавлено, та mimo того вона свідчить про невмирущу Ідею Патріархату нашої Церкви.

Як показує історія Христової Церкви на просторі Східної Європи, Київський Патріархат мав бути, і з певністю стався б ним, рятунок церковної єдності у Вселенській Христовій Церкві і рятунок

нашої української, церковної і національної єдності.

Історичною короткозорістю, вагомою у своїх наслідках аж до наших часів, треба вважати злегковаження великого задуму митрополитів Могили і Рутського тодішніми правлячими колами Римської Апостольської Столиці, які – кола – хоч не заперечили самої ідеї Патріархату нашої Церкви, ідеї, угрунтованої історією й вимогами церковного життя, однак свою відмову – дати формальну згоду на її завершення – оправдували мотивами політичної "кон'юнктури". І хоч такі мотиви не Божі, а людські, їх повторюється, ними оправдується і їх застосовується у відношенні до наших змагань за завершення повноти прав нашої Церкви у Патріархаті до наших днів. Давньою поняттю Української Правди, в якому сплітаються Істина і Справедливість, такі людські мотиви чужі!

Як вірний Син Католицької Церкви, покликуючися на ясні рішення Ватиканського Собору в питанні творення чи виникнення патріархатів і користуючись тим, що належу до т.зв. Папської Родини завдяки тому, що вже бл. п. Папа Йоан XXIII іменував мене кардиналом "ін пекторе" і на смертній постелі хотів це проголосити, – що пізніше зробив це 25 січня 1965 р. Папа Павло VI, повторюю, як вірний Син Католицької Церкви, неодноразово, в письмах і розмовах, просив я його про формальну згоду піти назустріч моему прохання-пропозиції, яку без заперечення прийняли до відома Отці Ватиканського Собору. Доводив я бл. п. Папі Павлові VI, що в Східній Церкві ні Папи, ні навіть Вселенські Собори не встановляли Патріархатів окремих помісних Церков. Завершення тих Церков патріаршим вінцем було завжди овочем дозрілої християнської свідомості у Божому люді, у всіх його складових частинах, в свідомості духівництва і пастирів, при чому свідомість мирян, отого духовного стада, довіреного їхньому пастирському служінню, зіграла неабияку роль. Бо тільки дозріла свідомість своїх власних церковних і національних скарбів, своїх культурних і історичних надбань і цінностей, своїх трудів і жертв, що входили в скарбницю цілої Вселенської Христової Церкви, створювали тверду основу для Патріархату! Церква Києво-Галицької Митрополії – доводив я завжди – дала подостатньо доказів цієї свідомості впродовж цілої своєї історії. Чому ж не признати патріаршій гідності Києву, Колісці Християнства на цілому Європейському Сході?

З синівським смиренням, з терпелістю, але з ясністю заявив я бл. п. Папі Павлові VI: "Не схвалите Ви, схвалить Ваш Наступник... Бо вже тому, що ми, наша Українська Церква, існуємо, ніколи не можемо відказатися від Патріархату!..."

І вас, мої Возлюблені діти, благаю: ніколи не відкажіться від Патріархату

своєї Страдної Церкви, ви ж живі, існуючі її діти! Своє благання до вас скріплюю на оцьому місці, власною рукою в 1975 р. написаною "Торжественною Заявою", яку ще раз повторюю:

"Бог створив людину і родину. Він є Творець також роду, племені і нації. Любів і прив'язання, якими зв'язана кожна чесна людська істота зі своєю родиною, належить також її народові і нації. Патріотизм і дбання про добро своєї нації вважались все за Богом дані обов'язки. Добро нації треба деколи боронити перед ворогами чи внутрішніми чинниками, які в противному разі довели б до занедбання основних потреб народу. Та сама засада відноситься і до Церкви, а саме, що існує Богом даний обов'язок позитивно дбати про її добро, обов'язок і право боронити її проти будь-кого, що спричинив би їй шкоду. Наші предки старалися впродовж тисяч років держати зв'язок з Апостольським Римським Престолом, а в тисячу п'ятсот дев'ятдесят п'ятому і шостому році закріпили єдність із Католицькою Римською Церквою, під деякими умовами, що їх дотримання пообіцяли римські папи. Впродовж чотирьох століть ця єдність була посвідчена великим числом мучеників між українцями, і наші дні записані теж славно в анналах Церкви про цю оборону Святої Єдності нашими братами.

Апостольський Римський Престол під впливом і властю урядовців Римської Курії, може і в доброму намірі, взяв у 1970-х роках політичний курс, який спричинив болючий удар для нашої Церкви в Україні, а ще більше – для тієї частини нашої Церкви і Народу, що найшлись у вільному світі. Увесь християнський світ є свідком, що наші постійні перестороги і покірні аргументи, які ми предкладали Папі Павлові VI, не брано до уваги".

Тому й сьогодні, коли стали відомими таємні документи про контакти між Апостольською Римською Столицею і Московською Патріархією, документи, що мають характер присуду смерті для Української Церкви, а разом з тим упорююче вдаряють в саму Вселенську Христову Церкву, оглавлену Наступником Св. Апостола Петра, ще раз благаю, наказую і заповітую тобі, моє Духовне стадо:

"Браття, як діти світла ходіть... І не беріть участі в безплідних ділах тьми, але радше осуджуйте їх, бо що вони творять, соромно є й говорити..." (Еф. 5, 8-11). До байдужих і незрячих кличу: "Встань, ти, що спиш, і воскресни з мертвих, і освітить тебе Христос..." (Еф. 5, 14). Ще і ще благаю вас усіх: "Будьте печаттю мого апостольства" (І Кор. 9, 2), "...бодріться, стійте в вірі, будьте мужні..." (І Кор. 16, 13), бо хоч ми "у всьому скорбні, та не здавлені, безнадійні, та не розпачливі, гонені, та не покинуті, повалені, та не загиблі" (ІІ Кор. 4, 8-9).

"Ми стоїмо безповоротно на патріархальному устрою нашої Церкви", – сказав я у своєму Слові на закінчення нашого Синоду в 1969 р. (гл. Благосвіник, Кн. 1-4, р. 1969, ст. 120).

Ви, дорогі мої Брати і Сестри, зрозуміли мої слова і як добрі діти своєї Церкви почали молитися за свого Патріарха, наєдині і спільно на Святій Літургії. Молитвою виявили ви свою зрілу християнську свідомість, бо молитва – це насамперед вислів повного довір'я до Божої помочі і непохитної віри в те, що Могутній Господь здійснить те, про що Його неустанно просимо. Чи не наказав нам Христос просити і молитися? Він же сказав: "Просіть, і дасться вам, шукайте, і знайдете, стукайте, і відчиниться вам..." (Мт. 7, 8).

Та важливість молитви, зокрема літургічної, є ще й у тому, що в ній віруюча людина висловлює свою віру в об'явлені тайнства віри і своє глибоке розуміння самої істоти цілої Христової Церкви, а в ній і своєї рідної Церкви, як невід'ємної, повноцінної і в обряді, Літургії, церковному управлінні, традицією освяченій духовній спадщині самобутньої її частини. Літургічна молитва стає передвісником формулювань основних правд віри в "Символах-ісповідях віри" в минулих століттях. Літургічна молитва творить основу для таких же правно-канонічних формулювань, що стосуються самої Церкви. Тому я вдячний вам, що ви виявили свою зрілу християнську віру, коли молилися і молитесь "за Блаженнішого Патріарха Києво-Галицького і всієї Русі" у своїх Божих храмах, коли молилися так за нього на гробі Св. Апостола Петра в 1975 р. в часі Святого Року. Свою молитовну віру в завершення Повноти своєї Церкви маніфестували ви також співом, молитвою за Патріарха так само, як наш нарід молитесь співом-молитвою і маніфестує свою вірність в єдність – "Боже, нам єдність подай", чи віру в завершення своїх змагань за Повноту волі, коли благає – "люд у кайданах, край у неволі, навіть молитись ворог не дасть... Боже, Великий, дай йому волю, дай йому долю, дай йому щастя, силу і владу..." Патріархат, видіння вашої віруючої душі, стався для вас живою дійсністю! Таким він для вас залишиться в майбутньому! Бо ще трохи, і Патріарх, за якого молитесь, переступить поріг туземного життя і не стане видимого символу й уособлення Патріархату в його особі. Та в вашій свідомості і вашому видінні остається жива і дійсна Українська Церква, увінчана патріаршим вінцем!

Тому заповітую вам: Моліться, як тепер, за Патріарха Києво-Галицького і всієї Русі, безіменного і ще невідомого! Прийде час, коли Всемогучий Господь пошле його нашої Церкві й об'явить його ім'я! Але наш патріархат ми вже маємо!

ВАКХАНАЛІЯ ВЛАДИ

ОЙ ТИ, КСИВОНЬКО МОЯ БОГАТИРСЬКАЯ!

Призначення Ігоря Калініна головою СБУ і Дмитра Саламатіна – міністром оборони завершили створення замкненого циклу управління Сім'єю силовим блоком. Обидва новоспечені силовики мають російське коріння, але вбачати в їхньому вивіщенні руку Путіна поки що не слід. Бо на сьогодні кар'єрним криголамом для обох став В'ячеслав Заневський – громадянин РФ, реальний керівник президентської охорони, та, зрозуміло, Олександр Вікторович, який свого часу знайшов і привів Заневського до Віктора Януковича. Таким чином, МВС, СБУ, МО, урядовий спецв'язок і податкову взяли під контроль люди, наділені особистістю, а не просто політичною довірою Сім'ї Януковичів. Однак якщо стосовно Захарченка і Клименка могли виникати запитання, чи вистачить їм профільного досвіду для керівництва відповідними організаціями, – то останні два призначення у професійних середовищах викликали однакою реакцію: "Та, капець!"

Прощавай, зброе!

Служба безпеки України з мікроскопа в битку перетворилася не за один день. Дефекти було закладено ще в момент народження. З одного боку, амбіція створити повноцінну спецслужбу надихала багатьох, хто стояв біля її витоків. З іншого – розвивалася вона, по суті, з однієї клітини: П'ятого управління КДБ СРСР. А з третього – саме Служба безпеки стала першою держструктурою, чие керівництво виявило слабину до системних бізнес-інтересів: створена під патронатом СБУ "АГ Україна", що підім'яла під себе, разом із Борисом Берштейном та швейцарською "Сіабек", всю хімічну промисловість, – стала піонером змички влади і грошей. "Даміана Банк", СЕСУ, "Республіка" – були вже потім і йшли торованим шляхом. У цій ситуації глибоко символічною була картина: головний офіс СБУ виходив вікнами на магазин Севи Могилевича, до речі – доброго приятеля деяких голів. Розвиткові комерційної бацили в тілі Служби сприяла відсутність масштабних державних завдань, які, за ідеєю, мало спускати керівництво в особі президента. Такі завдання коли й ставилися, то на огризах часу і пріоритетів. У кучминський період у Службі цінувалися "вухо" та політичний розшук. У ющенківський – додалися історичні архіви. У януковичівський – каральні та ділильні здібності.

Сама ж Служба безпеки, чию руку в багатьох внутрішньополітичних процесах вбачали прихильники теорії змови, не перетворилася на орден вільних мулярів. Вона перетворилася на спілку покрівельників. На початку нинішнього століття кожна солідна фінансово-промислова група мала на Володимирській свого лояльного заступника. Потім у цьому потреба відпала – власники груп стали впливовішими і сильнішими, ніж сама структура. А тепер – це неможливо, оскільки зникла актуальність аббревіатури "СБУ", поступившись місцем новим віянням – "СБЯ".

Зверніть увагу: Президент парализував роботу двох інтелектуальних центрів, покликаних хай і з відтінком специфіки, але постачати главу держави інтелектуальними напрацюваннями, аналітичним баченням світу, висмикувати з руїни політиканства, нагадуючи про масштабність викликів, завдань і способів їх вирішення. Мова про Службу безпеки та Раду національної безпеки і оборони. Ігор Калінін не буде людиною, котра зможе повернути СБУ другий шанс стати інтелектуальною зброєю. І не тільки тому, що його військово-бійцівського минулого для цього вочевидь обмаль. Про генерала Калініна говорять усі приблизно однаково – хороший мужик, порядний, відкритий; ось тільки з начальством по телефону стоячи розмовляє. Жодна людина не сказала мені, що генерал Калінін здатен заявити Януковичу: "Цього робити не можна, бо..."

Старожили, які спостерігали за стосунками між усіма президентами і всіма головами СБУ, взагалі сумніваються, що новий голова Служби зможе справдити президентські сподівання, забезпечивши якісний політичний розшук. А, власне, як? За рахунок кого й чого? Таємниці СБУ випатрали, тією чи іншою мірою, голови всіх політичних мастей. Там не залишилося секретів: ані для Марчука і Ко, ані для Держача і Ко, ані для Смешка і Ко, ані для Турчинова і Ко, ані для Наливайченка і Ко, ані для Хорошковського і Ко.

У стінах Контори спілкуються "суржиком" із тюркськими вкрапленнями, кількість останніх набагато перевершує змістову частину розпоряджень керівництва. Інтернету відомо більше, ніж операм. Здорові клітини, які дивом уціліли на різних рівнях, додуються агресивними нездоровими. Зате нездорові на першу ж команду збираються в битку й "вухо". Чи про те ви мріяли, хлопці, хай і не "лежа в блиндажі под Ковелем", але стоячи в 1991-му біля витоків великої й перспективної справи?

За великим рахунком, пан Калінін став черговим представником нового різновиду можливо-владців – він "заглушка", така ж, як секретар РНБОУ Раїса Богатирьова, голова Київської міськадміністрації Олександр Попов, міністр охорони здоров'я Олександр Аніщенко, секретар Київради Галина Герєга та багато інших, кого наділено найпростішими функціями без мандата на самостійну політику. А функції такі: слухати, але не говорити; "строїти", але не створювати; віддавати наказ, але не думати про наслідки.

Міністерство оборони Межигір'я

"А з армією тепер буде все просто, – гірко пожартував знайомий генерал. – Розпродадуть усе під нуль, і можна буде будувати нову". Особисто я в першу частину сказаного вірю набагато більше, ніж у другу. А на місці генералів краще не жартувати, а вивчати статутний анекдот:

– Лікарю, що з моїм собакою?! Я даю йому будь-яку команду, а він тут-таки ходить під себе.

– Ану покажіть, як ви це робите.

– СИДІ-І-І-ІТИ!!!!!!

Дмитро Саламатін для армії – людина нова. Я б його на знімку без крісла в руках теж не впізнала. Першою людиною, котра глибоко й співчутливо ознайомилася з біографією зятя экс-віце-прем'єра РФ Олега Сосковця, став Ярослав Давидович, голова українського Центровиборчкому. Справа з громадянством кандидата в депутати Дмитра Саламатіна була такою неоднозначною, що на з'їзді Партії регіонів, який затверджував список кандидатів на вибори-2006, його номер просто пропустили, назвавши 87-й і 89-й. Але, видно, кількість аргументів на користь українського громадянства виявилася переконливою для ЦВК.

Зараховувати Дмитра Саламатіна до розряду "заглушок" навряд чи слід. Він – справжня фабрика з виробництва переконливих аргументів. Саме тому в механізмі МО найближчим часом відбудуться дуже серйозні кадрові перестановки, аж до керівників департаментів, у багатьох із яких уже чemo поцікавилися, чи готові вони написати рапорти на звільнення. Як "із кров'ю" вчорашнім рукоприкладством "Укроборонпрому" здиралися управлінські верхівки ласих підприємств ВПК – добре відомо в ІТРівському середовищі. Новий міністр рветься в бій, розсідаючись однією молодіжкою командою на два стільці – МО та "Укроборонпром". Якщо, спілкуючись із кимось із них, ви почуєте: "Мої візитівки лежать в Африці на трупах", – не бійтеся, це вони так розмову зав'язують.

Прибравши Єжеля як зайву ланку, що всіх втомила, Президент відкрив шлях низці багатих можливостей. Доки Андрій Ермолаєв у своєму інтелектуальному заповіднику – у НІСД – придумав, як реформувати армію, міністр у тісному контакті з "Укроборонпромом" та українськими спецслужбами визначить долю військового бюджету, військових підприємств, військового надлишкового майна (сотні тисяч гектарів землі, тисяча покинутих військових містечок, майже три сотні підприємств – Клндайк!), і спеціального експорту. Всі свої, кого соромитися? Тут і КРУ Адміністрації Президента їм у поміч – широкоформатну перевірку Міністерства оборони заплановано на початок весни. Чи вже не заплановано?

Власне, можна міркувати про перспективи Олійника як першого заступника; або про те, хто з генералів очолить Генштаб – Замана чи Воробйов. Але навіщо? Армія – це тягар і загроза. А має бути ресурсом і захистом.

За великим рахунком, призначення Ігоря Калініна і Дмитра Саламатіна стало надійним індикатором одного дуже важливого моменту: Янукович усе розуміє. Він не перебуває в теплій ванні, як багато хто вважає. Він чітко уявляє вибухонебезпечність ситуації і тротиловий еквівалент загальної нелюбові до нього. Він відчуває тиск ззовні, тиск знизу і розпирання всередині команди. Замкнений цикл із виробництва незаперечних наказів, адресованих на випадок чого "Альф", "Беркуту", внутрішнім військам, спецназу "Острова" та армії, свідчить лише про одне – Янукович усе бачить, Янукович не буде відмовлятися від інкасаторської практики, Янукович буде її захищати силою. Країна в полоні потішних полків.

Та чи це тільки мені здається, що у разі години "Ч" полки і бригади можуть виявитися дуже кадрованными?

Юлія МОСТОВА,
"ДТ" №5, 10 лютого 2012

ДОБРОДІЙНІСТЬ

МІШОК ЗДОРОВ'Я ВІД ПРИНЦЕСИ РИСІ

10 лютого театр української традиції "Дзеркало" за підтримки Конгресу Українських Націоналістів провів благодійну мистецьку акцію "Мішок здоров'я від Принцеси Рисі" для пацієнтів дитячого відділення Інституту раку. Підтримати діток у їхній боротьбі за здоров'я запросили театр волонтери із Міжнародного благодійного фонду "Набат".

Актори показали дітям виставу "Принцеса Рися, або казка про королівський годинник" – добру казку, написану режисером театру "Дзеркало" Володимиром Петранюком, про добро і зло, про дружбу і справедливість, надію і любов.

Маленькі пацієнти, які зібралися у гральній кімнаті відділення, жваво відгукувалися на репліки акторів, під час вистави лунав дитячий сміх та захоплені вигуки. Після закінчення чарівного дійства Принцеса Рися (Людмила Зінченко), Королевич (Дмитро Сторчоус), Король (Володимир Петранюк), Ангел (Юлія Шандро), Кішка Ядзя (Олена Мазуренко) та інші персонажі казки роздали діткам подарунки, приготовлені для них Конгресом Українських Націоналістів.

Маленькі пацієнти та їхні батьки подякували акторам і організаторам за подароване свято.

Режисер театру, голова Дніпровської районної організації Конгресу в м. Києві Володимир Петранюк переконаний, що українське суспільство не повинно бути байдужим до проблем важко хворих дітей.

"Ми повинні пам'ятати, що ці дітки – частина нашої родини, великої української родини. Важкий стан маленьких пацієнтів Інституту раку – це віддзеркалення нашої байдужості. Тож не будьмо байдужими, підтримуймо онкохворих дітей та їхніх батьків, нехай кожен зробить те, що в його силах, аби українські діти росли здоровими й щасливими", – закликав митець.

Прес-служба КУН

Володимир ПЕТРАНЮК

У шпиталі

*Дівча з очима підмальованими болям
Дивиться крізь мене в безмежну далечинь.
Що воно бачить в засніженому полі?
На межі вічності хвилюється чим?*

*З рукою прибинтованою на дівочі груди,
Ніби то не ручечка, а немовля...
То Ісус маленький волає людям:
– Люде, отямтесь, бо в цій дівчинці я!*

*А вона, ця дівчинка, це моя Мати,
Богородице діво, радуйся!
До якої межі я мушу страждати,
Щоб нарід нарешилі отямився?*

*Щоб над прірвою, в раковому шпиталю
Зрозумів, що далі нема куди йти,
Бо в дівчинці, для якої забракло жалю,
Живе Господь і майбутній Ти!*

Раковий центр,
Київ 10 лютого 2012 р.

УКРАЇНСЬКІ СВЯТИНІ

ІСТОРІЯ ВИШГОРОДСЬКОЇ ІКОНИ БОГОРОДИЦІ – свідчення традиційного євразійського святокрадства

Як подарована Константинополем Києву візантійська ікона XI століття стала "русской святыней"?

Дмитро СТЕПОВИК,
доктор мистецтвознавства, доктор філософії,
доктор богословських наук, професор,
академік АН вищої школи України

Якщо виходити з тієї позиції, що держава, покликана Богом ширити віру Христову по всьому світу "аж до краю землі" (Дії святих апостолів, 13:47), то розпад таких величезних християнських могутніх держав Середньовіччя, як Візантія, Священна Римська імперія, Київська Русь, Іспанська, Британська, Французька, Португальська колоніальні імперії, виглядає аномалією. Узяти хоча б для прикладу Візантію. Ця імперія, ставши ще в IV столітті (за Костянтина Великого) християнською, сприяла християнізації низки народів Закавказзя, Близького Сходу, Балканського півострова й нашої Київської Русі-України. Граптом у середині XV століття, конкретніше 1453 року, вона була буквально розчавлена, залита кров'ю невірними – завойовниками-турками, далекими від християнства, як небо від землі. Де тут логіка? Чому Бог таке допустив?

Бог має багато таємниць і не конче ділитися ними з грішниками. Але ми можемо аналізувати і реально, а не віртуально, зрозуміти Божу справедливість: в усякій імперії гніздиться зло тиранії й насильства, тому вона не здатна ширити християнство з любов'ю, заповіданою Богом. Якщо читач навіть не є істориком, але має якесь розуміння історії, то нехай простежить, що чинили монархи названих імперій із малими народами, яким дали, за дорученням Бога, Христову віру? Терпіння Бога щодо тих безчинств увірвалося, й він допустив їх кінць разом з імперіями. Ми, українці, повік будемо вдячні Візантії, що вона позитивно вплинула на княгиню Ольгу та її онука Володимира Великого у справі прийняття Христової віри ними особисто, а відтак усього народу нашого. Ми з благоговінням передали відразу цю спасенну віру кривичським племенам (нинішнім білорусам) та угро-фінським племенам Півночі й Сходу. Але що сталося після Хрещення 988 року? Не допущено до митрополичого престолу в Києві жодного русича-українця. Двоє були обрані – Іларіон у середині XI століття, Климентій Смолятич – у середині XII століття. Греки домоглися усунення обох, бо "грецьку віру" (так вони називали православ'я) мали очолювати по всьому світу тільки грецькі архієреї, а не "варвари". В Русі-Україні греки на посадах київських митрополитів зайнялися своєю звичною справою: торгували єпископськими хіротоніями, різними призначеннями та сіяли інтриги між князями, княжататами й боярами, маючи від цього чималий зиск, бо кожний претендент на київський князівський престол мав щось їм дати.

Греки привозили з Константинополя ікони, наперед оповиваючи їх зворушливими легендами. Усі привезені на Русь ікони неодмінно трактувалися як чудо-

творні. Такі ікони, як Богородиця Пирогоща (Піргос), Печерська Успенська ікона, Вишгородська ікона Ніжності та інші увійшли в обіг давньої української літератури та літописів. Печерський патерик, пам'ятка української літератури середини XIII століття, містить декілька новел на теми "давання" греками ікон нам. Від початку цих "давань" до написання Патерику минуло понад 200 років, але оповідки з усної традиції міцно увійшли в писемну літературу – і про це подбали греки, щоб нав'язати думку, ніби без них Київська Русь як християнська держава нічого не значила. Грецьке засилля тривало і за сумної доби втрати Київською Руссю державності після нападу Батия, і свідченням того є те, що новели в Патерику починаються не із заснування монастиря, не з преподобних Антонія й Феодосія Печерських, а з будівництва Успенського собору, приїзду грецьких архітекторів та малярів ікон.

У новелі Патерику про прибуття царгородських малярів у Київ за ігумена Никона мовиться, що греки дбали не про благоліпність святих образів, а про гроші, які їм мали платити. Кажуть ігуменові: "Постав нам суддів, бо хочемо судитися. Нам показано малу церкву, і ми перед багатьма свідками уклали наш договір. А ця церква дуже велика. Ось заберіть собі ваше золото, а ми повернемося до Царгорода". Коли ж їм було дуже активувалася дипломатична діяльність візантійського двору, тож для вручення раритетів послам інших держав потрібні були гарно намальовані ікони. Особливу увагу Олексій Комнін звернув на потужну заморську сусідку – Київську Русь-Україну, з якою у Візантії була давня конфліктна ситуація за право володіти Кримом і Балканами. Олексій вступає в ділові зносини з енергійним київським князем Володимиром Мономахом, який прийшов до влади в Києві в останні роки імператорства Олексія й правив 12 років (1113–1125). Між Комнінами й Мономаховичами налагоджуються навіть родинні зв'язки: молоді аристократи обох держав одружуються, дістають вотчини, дари.

Правомірно припустити, що саме на початку XII століття ікона Богоматері Ніжності передається до Києва – як придане княжні з роду Мономаховичів, яка виходила заміж за Ісака – молодшого сина імператора Олексія Комніна. Ікона сповнена ніжної любові матері, тож тут міг приховуватися натяк юній княжні: так само кохати судженого царевича. Можна з великою долею вірогідності припустити час прибуття ікони до Києва: друге десятиліття XII століття. Вона не одразу була перенесена у Вишгород, де містилася заміська резиденція київських князів і була їхня домовна церква святих Бориса і Гліба. Найвірогідніше місце перебування візантійської святині – митрополичий собор святої Софії. Бо якби вона перебувала в Печерському монастирі, про неї напевне було б згадано в Печерському Патерику.

Правомірно припустити, що саме на початку XII століття ікона Богоматері Ніжності передається до Києва – як придане княжні з роду Мономаховичів, яка виходила заміж за Ісака – молодшого сина імператора Олексія Комніна. Ікона сповнена ніжної любові матері, тож тут міг приховуватися натяк юній княжні: так само кохати судженого царевича. Можна з великою долею вірогідності припустити час прибуття ікони до Києва: друге десятиліття XII століття. Вона не одразу була перенесена у Вишгород, де містилася заміська резиденція київських князів і була їхня домовна церква святих Бориса і Гліба. Найвірогідніше місце перебування візантійської святині – митрополичий собор святої Софії. Бо якби вона перебувала в Печерському монастирі, про неї напевне було б згадано в Печерському Патерику.

Ікона Богородиці Ніжності-Єлеуси, в Русі-Україні – Чудотворна Вишгородська. Кінець XI століття, фрагмент

рального малярства існує значна література. Судячи з першоджерельних фрагментів цієї ікони, а це лише обличчя Богородиці Марії та Христа Дитяти (усе інше не зовсім вдало домальовано в XV та XVI століттях), – ікона створена в Константинополі, ймовірно доволі здібним, талановитим малярем Студіону – найбільшого константинопольського монастиря, де була потужна майстерня для виготовлення ікон й ілюмінвання (розмальовування фарбами) рукописних книжок. Монастир і малярня в ньому були під безпосереднім патронатом імператорів та патріархів. Звідси бралися ікони й інші високоартісні мистецькі вироби для вручення гостям, які приїздили до столиці, або для продажу за кордон, часто – для підкупу й "задобрювання" можновладців, через посередництво яких гендлярські налаштовані візантійські греки прагнули здобути для себе якісь вигоди.

Майбутня Вишгородська ікона Богородиці Ніжності була намальована в Константинопольському монастирі Студіон невдовзі після приходу до влади першого імператора династії Комнінів – Олексія Комніна – 1081 року. Він був молодий, рішучий, освічений і правив державою 37 років (1081–1118). При ньому дуже активувалася дипломатична діяльність візантійського двору, тож для вручення раритетів послам інших держав потрібні були гарно намальовані ікони. Особливу увагу Олексій Комнін звернув на потужну заморську сусідку – Київську Русь-Україну, з якою у Візантії була давня конфліктна ситуація за право володіти Кримом і Балканами. Олексій вступає в ділові зносини з енергійним київським князем Володимиром Мономахом, який прийшов до влади в Києві в останні роки імператорства Олексія й правив 12 років (1113–1125). Між Комнінами й Мономаховичами налагоджуються навіть родинні зв'язки: молоді аристократи обох держав одружуються, дістають вотчини, дари.

Правомірно припустити, що саме на початку XII століття ікона Богоматері Ніжності передається до Києва – як придане княжні з роду Мономаховичів, яка виходила заміж за Ісака – молодшого сина імператора Олексія Комніна. Ікона сповнена ніжної любові матері, тож тут міг приховуватися натяк юній княжні: так само кохати судженого царевича. Можна з великою долею вірогідності припустити час прибуття ікони до Києва: друге десятиліття XII століття. Вона не одразу була перенесена у Вишгород, де містилася заміська резиденція київських князів і була їхня домовна церква святих Бориса і Гліба. Найвірогідніше місце перебування візантійської святині – митрополичий собор святої Софії. Бо якби вона перебувала в Печерському монастирі, про неї напевне було б згадано в Печерському Патерику.

Вважається, що 1136 рік – час перенесення ікони у Вишгород. Це час князювання Ярополка Володимировича – сина Мономаха. Тож допоки державою правили Володимир Мономах і його сини Мстислав, Ярополк та В'ячеслав, при іконі сталося багато чуд, зцілень, порятунків міст держави, насамперед Києва й Вишгорода, від набігів і пограбувань своїх та чужих грішників. Ці благодіяння, які відбувалися при іконі, викликали великий паломницький рух до Вишгорода. Сила молитви біля ікони засвідчена швидким виліковуванням поранених на війнах, оживленням утоплених, чудесним поверненням вкраденого майна, а найбільше – видужуванням від різних хвороб тих, хто сердечно й щиро, з вірою молився Богу.

Під дією ікони зростала віра посполитих людей. Згадували доброту й чуйність Володимира Мономаха, при якому чудотворна ікона прибула на Русь-Україну. Автор Іпатівського літопису називає Мономаха прихильним до митрополитів і єпископів, до ченців-чорноризців, причому князь навіть не засуджував грішників – п'яниць, блудників, а вимагав від них покаятися й виправитися. Популярність Вишгородської ікони пов'язувалася з популярністю Мономаха, його синів. Великий князь хоч і мав грецьке прізвисько Мономах, тобто Самодержець, Самоправець, але був до простолюду добрий, дбав про добробут народу, не йшов із метою грабунків у чужі землі. Після його упокоєння 1125 року літописи відзначали, що він був благовірний, христорлюбивий, великий, чудний, святий і добрий. Він освятив землю Русі-України, пускаючи на неї проміння, наче сонце. Слава про нього пішла по всіх усяодах, і весь народ плакав за ним, як діти за батьком чи матір'ю.

Не лише чуда при іконі, а й її визначні мистецькі риси, глибока духовно-психологічна насиченість сприяли популярності Вишгородської ікони в усій Київській державі. Незважаючи на те що ікона Ніжності візантійського константинопольського малярства перебувала на Русі-Україні близько двадцяти років, а потім була силоміць забрана з Вишгорода, вона упродовж віків, аж до сьогодні, користується унікальною популярністю й незмінно вважається чудотворною, навіть у копіях, й українською національною святиною – без огляду на те, як її називають ті, хто її викрав з Русі-України. Причина цього – духовний зміст ікони та її визначні малярські достоїнства в рамках візантійського комнінівського стилю. Без пізніших домальовок на іконі, як вона виглядає тепер, є лики Богородиці й Христа. По них можемо судити про всю ікону. Цікаво, що лики обох святих доволі світлі, без смаглявості й коричневої, які пізніше стали ледь не нормою для пізньовізантійських та московсько-суздальських ікон. Колір ликів золотисто-рум'яний з кораловими та помаранчевими відтінками. Характерними рисами комнінівського стилю письма є малі вуста Марії, прямиий тонкий ніс, очі без означення зіниць, опущені, ніби набряклі від сліз, повіки, тонкі брови, а також смужки на її шії. Лик Христа Дитяти світліший за Маріин, наче освітлений не зовні, а зсередини. Його губки стулені для поцілунку матері. Лівою рукою Ісус обняв за шию матір і міцно притискається до її щок.

Плибнина сила почуття, яка так зворушує глядача, виражена в поглядах обох. Це тихі безмовні погляди й водночас вельми промовисті. Син і мати не дивляться одне на одного. На очах Марії тому й не окреслені зіниці, що її погляд звернений у безмежність – в цьому погляді злилися разом молитва, надія й скорбота. Вона любить, знаючи, що колись космічне зло, вселене в людей, брутально перерве цю любов. Знає про це й Син. Любячи матір, яка дала Йому тіло, малий Христос звернув погляд до небесного Отця – джерело Ісусової Божескої іпостасі... Лише двоє облич, що злилися в ніжній любові, а як багато вимовлено в них зі святих євангельських істин!

Московські домальовки тла ікони й близько не мають достоїнств оригінального візантійського малярства. Воно й не дивно, адже про разючу непро-

фесійність тамтешнього малярства в Середньовіччі є чимало свідчень самих росіян, не кажучи вже про вбивчі оцінки іноземців, наприклад сирійського архієпископа Павла Алеппського, який з патріархом Антіохії побував у середині XVII століття в московських краях. Так, іконописець московської Оружейної палати Йосип Владимиров писав своєму колезі, іконописцеві царських палат Симонові Ушакову, про загальну ситуацію з іконотворчістю на Московщині у XVII столітті, порівнюючи її з дикунством: "Де ще можна бачити такі безчинства, які творяться нині тут? На чесне і премудре іконне майлярство невігласі наводять ганьбу і приниження. А результати цього такі: скрізь по хуторах і селах дроворуби й бондарі розвозять ікони, намальовані абияк. Деякі не схожі на людські образи, а мовби з диких людей намальовані".

Не оминув Владимиров і так званих чорних дощок, якими колись пишалися і продовжує пишатися російське іконознавство через нібито його "древність" і як знак російської "школи" ікони. Той же Владимиров писав, що для вигляду "древності" ікони, ніби з диких людей намальовані, копчили в курних "ізбах", а в кого був димар, що на угро-фінських поселеннях було розкішню, то і в димарях. І продовжував: "Де це знайшли таке правило, щоб на одну манеру, смагляво й темновидо, зображати святі обличчя? Не всі святі мали смагляві й висушені обличчя. Якщо деякі святі за життя, внаслідок нехтування тіла, й позбавлені були здорового людського вигляду, то після смерті, діставши вінець праведників, вони мали змінити свій вигляд на світлий і ясний, а грішники – на похмурий. Зрештою, численні святі за життя відзначалися незвичайною вродою: не зображати ж їх із темними обличчями... Коли великий серед пророків Мойсей прийняв на Синаї від Господа Закон, тоді сини Ізраїлеві не могли дивитися на обличчя Мойсея від світлості, яка була на ньому. Невже й обличчя Мойсея малювати похмурим і смаглявим?".

За такого стану, засвідченого самими росіянами, візантійська ікона не могла бути адекватно домальована по краях, що видно навіть неозброєним оком. Якби ікона була в одних руках, її, може, не треба було б так ґрунтовно домальовувати. Але її після вивезення на північ переміщали туди-сюди без належного забезпечення, видирали з рук у руки, тому вона й обсипалася. Та й злодій і зрадник Київської Русі Андрій Боголюбський, син Юрія Долгорукого, віз пограбовану святиню у Володимир-на-Клязьмі з Вишгорода через ліси й болота, причинив їй чи не найбільше зла. За звичаями всіх грабіжників, там її присвоїли, перейменували на "Владимірську"; тож навіть до сьогодні премудрі російські мистецтвознавці ні словом не згадують її законної первісної назви. Декілька разів чудотворну ікону возили з Володимира-на-Клязьмі в Москву, повертали назад, знову брали в Москву; за влади більшовиків тримали її у Третяковській галереї, а тепер вона у Кремлі, й то в не найкращому стані: розвалювалася на шматки, коли її спробував потримати в руках московський патріарх.

Щоб надати "законного вигляду" грабіжницькому вивезенню ікони зрадником-сепаратистом Андрієм, росіяни пишуть, ніби князь "спас" ікону від смуту, що розгорілася в середині XII століття між князями за опанування київського князівського

престолу. Грушевський у своїй "Історії України-Руси" на базі літописів і багатьох документів спростовує цю фальш і вияскравлює справжні причини наїздів Андрія Боголюбського на Україну. Побачивши, що йому не світить трон у столиці, він вирішив знищити її й зробити новий центр держави на північному сході: "Він виріс на Поволжі, і Русь-Україна з її довгою історією, виробленими формами життя була для нього чужа і несимпатична. Він потайки від батька (Юрія Долгорукого. – Д.С.) втік з Вишгорода у 1155 році до Суздаля, забравши з собою палладіум будучої Московської держави – Вишгородську ікону Божої матері, привезену з Візантії... Андрій змагає до того, аби знищити, понизити Київ, а бути сеньйором руських земель у своїм Володимирі. Він умисно руйнує Київ, і підірвавши тим його престиж, хоче надалі розпорядити ним зі своїх ростово-суздальських країв, передаючи його підручним, другорядним князям. Се, правдоподібно, в результаті викликало б нові замішання, нові руйни Києва, але смерть заскочила Андрія і не дала розвинути йому свого плану до останку".

Літописи згадували, що навіть монголи Батия не так жорстоко й несамоовито нищили й руйнували Київ у середині XIII століття, як "святий" Російської православної церкви Андрій Боголюбський зі своїми суздальськими бандитами грабував столицю і вбивав князя 1169 року. Грушевський писав: "Так 8 березня 1169 року, в середу другого тижня посту, союзники опанували Київ – і не дали йому помилування (Під "союзниками" Андрія Боголюбського Грушевський розумів напівдиких чорних клобуків, які вирізнялися неймовірною лютістю, тому їх узав із собою в поході на Київ володимиро-клязьминський князьок Андрій Боголюбський. – Д.С.). Два дні грабили його їх війська, грабили весь город, Поділ і Гору, і монастирі, і Софію, і Десятинну Богородицю, і не було милосердя нікому нізвідки: церкви горіли, християн убивано, інших брали в неволю. Взяли багату здобич, церкви обдирали з ікон, книг, риз, і дзвони всі позабирали. Не раз брали Київ перед тим, але його брали досі претенденти, щоб сю столицю Руси собі присвоїти, при собі заховати. Тепер – його брав тяжкий ворог лише з тим, щоб його знищити, понизити, зруйнувати. Літопись мала право сказати, що сього ще ніколи в Києві не було".

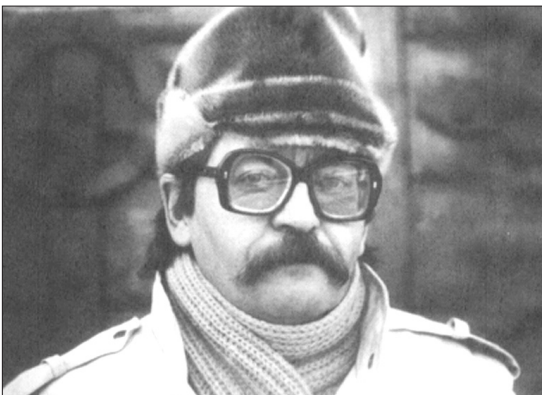
Певна річ, історія людства повна дикості, війн, грабежів. Але наука тому й наука, що тримається правди, ставить крапки над "і", називає речі справжніми іменами. Для Росії, напевне, є виняток: святокрад, злодій, убивця християн Андрій Боголюбський аж досі є героєм, а для їхньої церкви – навіть "святим". Малі й великі музеї Російської Федерації повні українських мистецьких та історичних раритетів: Вишгородська ікона – лише один із багатьох прикладів. Їхні архіви містять тонни документів з історії України. Ми знаємо, що сучасні Андрії Боголюбські нічого нам не повернуть. Та ми маємо бути свідомі, що там є багато нашого! І воно завжди буде нашим, навіть з умисно зміненими назвами, якщо ми твердо будемо знати походження та історію цих раритетів. Бо, як спокійно і впевнено написав Грушевський про Андрія Боголюбського, Боже втручання заскочило Андрія "і не дало йому розвинути свого плану до останку".

"День", №142–143, 2011

ДУХОВНІСТЬ

"МОЇМ СЛОВАМ ЩЕ ТАК БАГАТО СПРАВ"

Україно, ти – на таємницю світу
сокровенна відповідь душі.
Володимир Затулівітер

Доля Поета – сіятись і проростати душею і серцем своїм навіть із Іррю А ми громадімо очима оце зерно, засіяне на білих сторінках і зростаємо духовно від хліба цього, і, Бог дасть, доростемо до "України – Раю", якщо самі не сплющаємо, звісно. А не повинні, бо "спадини душі й начала... .., що прями й фарбували кров, на рушнику землі квітчастімі ще раз не вишиють Дніпро... ", бо "всі Гулаги й Кос-Арали..." такий ж "напоумили народ".

Автору цих поетичних рядків і ще десяти книжок добірної української поезії було б 68 років 29 лютого. Але уже десятий рік тіло його покоїться на Козацькому шпилі Канівських гір над Дніпром у с. Бучак. Що ж привело слобожанського козака поета Володимира Затулівітера (1944–2003) у "страшний бучацький рай" – відселене село колись таке квітуче і мальовниче, розкинуте на глиняних горах навколо природної дніпрові гавані, яке можна побачити й зараз у всій красі у київському краєзнавчому музеї?

Свята земля Канівщини, куди Поет щороку ходив на прощу до Кобзаря, бо для нього: "за Словом – Бог, а третій Він, Тарас" (як писав Поет у вірші "Трійця"), – багато важила для нього і його творчості. Іще з 80-х років Володимир Затулівітер часто бував у Бучаку на запрошення архітектора Вадима Бородіна (згодом – незмінного директора Літературного музею Володимира Затулівітера у Бучаку). Там він написав вірші до збірника "Пам'ять глини" (1984): "Тополина ніч", "Глибокий світ перекидьма стоїть", "Диміли сині луки"; цикли віршів книжки "Зоряна речовина" (1985): "Слайди на тлі багаття", "Лічба хвиль" та вірші "Глиняний черепочок, пробитий стрілою", "Трахемирів"; вірші збірки "Початкова школа" (1988): "Село Гамарня", "Обітниця при полотні", "Свято Василя Симоненка", "Травознавець", "Білий храм на воді", "У тебе в очах так багато Дніпра"; немало поезій книжки "Чаша жертвна"... А останні роки Поет і зовсім переселився у село Бучак, і бучацький період у його творчості, мабуть, найплідніший. Тут творилася його десята поетична книжка "Ненаписані пейзажі", цикл сонетів, повісті: "Діжа", "Пастухи бджіл", "Пізній клавир для транзистора". Про свій улюблений Бучак поет писав у статті "Чи хочемо ми духовного відродження" ("Сільські вісті" № 103, 1994 р.). Змальовуючи долю понівеченого старовинного козацького села, Поет палко бажав: "щоб ніколи не стерлося з карти благословенне ім'я: Бучак; щоб імені цьому раділа Україна".

На жаль після смерті В. Бородіна Бучак перебуває в занепаді. Бучак чекає благодійника, який би здійснив розбудову села мистецтв за проектом В.Бородіна "Бучак і його околиці". Бо там є що зберігати: відкрито десятків зо два археологічних пам'яток, деякі з них лише означені та не досліджені, як, скажімо, скіфське поселення; природничі пам'ятки та пам'ятки історії.

Але щороку 28 липня Бучак зустрічає багато гостей, які приїжджають уклонитися могили видатного поета, почитати й проспівати його твори, поділитися спогадами про нього. Цього 2012 року це вже будуть Десяті Затулівітерівськ читання.

Батьківщина славетних Пантелеймона Куліша, Олександра Олеся, Миколи Хвильового,

Остапа Вишні, Дмитра Білоуса, Івана Багряного... подарувала світові поета і прозаїка Володимира Затулівітера. Про його творчість писали визначні літературознавці: Леонід Новиченко, Іван Дзюба, Микола Ільницький, Михайло Слабошпицький та ін. Іще багато його сучасників добре пам'ятають поета, тому й звучала на державному радіо "Культура" протягом дев'яти місяців "Радіокнига про Володимира Затулівітера" (редактор Світлана Свиридко-Сєрова), а на українському телебаченні у пам'ятні дні поета можна подивитись документальний фільм Галини Михайленко (ДТРК "Культура") "Озимий клин Володимира Затулівітера" за участю народного артиста Олексія Богдановича, де друзі й побратими по перу діляться спогадами про поета, прозаїка, перекладача, редактора, видавця, журналіста. Про Затулівітерівські читання режисери Катерина Таран та Людмила Джулай на Черкаському облдержтелебаченні в студії "Рось" створили телефільм.

Двічі спалений Літературний музей Володимира Затулівітера тепер виставляє матеріали із своїх фондів у музеях м. Києва. Зараз виставка "Моїм словам ще так багато справ" відкрита у Національному музеї літератури України.

18 січня (В.Затулівітера ховали 19 січня 2003 р.) у будинку Національної спілки Письменників України відбувся вечір пам'яті Поета. Вели свято голова Спілки Письменників Віктор Баранов та головний редактор газети "Слово "Просвіти" Любов Голота – друзі молодості поета. На вечорі виступили знані поети. Заслужений артист Борис Лобода натхненно прочитав вірші із трьох посмертних збірок Володимира Затулівітера: "Четвертий із триптиха" (2004 р.), "Чаша жертвна" та "Ненаписані пейзажі" (2009 р.).

Заслужений артист Кирило Стеценко (онук) розповів, як, розмовляючи з Володимиром Івановичем, відчув у ньому магічну потугу відання. Справді, читаючи поезії Затулівітера, дивуєшся його проникненню в майбутнє. Наприклад, його звернення до Бога із проханням: "блага всім, хто за межею, а ще для всіх, хто був тоді зі мною, і в лютий холод, і в липневі дні". Про який холод ідеться? Класично найхолоднішими вважаються хрещенські морози, тобто 18-19 січня, коли ми вшановуємо день Пам'яті Поета і не раз їздили у цей день на його могилу. В липневий день 28 числа ми завжди розпочинаємо Затулівітерівські читання біля його могили. Звідки було поету знати про ці дати на початку 90-их років? Містика? Чи оте магічне відання, яке властиве лише справжньому митцю?

Скажімо, у наведеному вище вірші, де поет пише про наш кровний зв'язок із Дніпром і порівнює його із виноградною лозою, а пороги дніпрові з виноградними гронами. Що ж такого солодкого у тих порогах поету, що навіть гуркіт води передає аллітерацією: "і не обтяжать у пороги, як грона гнутий виноград"? Підказку маємо у професора Валентина Даниленка, українського етністорика, археолога, який 1946 р. дослідив верхнехортицькі пороги, що відкрилися по зруйнуванні Дніпрогесу 1941 р., і знайшов нижнепалеолітичну стоянку Круглик (приблизно 40 тис. років до РХ.). Є й інші археологічні дослідження порогів. Усі вони сходяться в одному – у скелях побіля Дніпра з глибокої давнини селилися люди – там вони мали і захист і чисту воду, і харчування із перенаселеного рібою Дніпра. Ось що хвилювало поета – наша культура, яка несла землянам цивілізацію (згадаймо Кам'яну Могилю, Мезин...). Це вона була йому солодким гронам. Пам'ятаю, як жалкував Володимир Іванович у розмові про дніпровські "моря" за тими недослідженими культурами, що зникли під водою і стали "вовік віків неотверзими". (Для довідки: археологічне дослідження "Круглик" лише зараз готується до видання). Сотворений Богом, первозданий Дніпро з його порогами – ось що потрібно поету для щастя, для вільної душі (відмітимо у цьому маленькому вірші "Дубова вив'язь намовчала" порівняння Дніпра з душею, з кровотоком, з виноградною лозою!)

Закінчення на 8-й стор.

ДУХОВНІСТЬ

"МОЇМ СЛОВАМ ЩЕ
ТАК БАГАТО СПРАВ"

Закінчення. Початок на 7-й стор.

Талановитими виступами і смачнючим на весь стіл поминальним пирогом вшанували письменника черкаські земляки. Усіх зачарував спів пісень і романсів на слова В. Затуливітра черкаської композиторки Наталії Саух і ліричний дуєт інтимної поезії із розділу "Роса з лица трави" ("Чаша жертвна") учительки Людмили Скрипай та актора Олександра Бондаренка.

Незмінний організатор усіх Затуливітрівських свят на Черкащині Олена Фещенко, голова черкаського обласного відділення товариства "Просвіта" ім. Т.Г.Шевченка, розповіла про поширення серед молоді питомо українського, високопатріотичного художнього слова Володимира Затуливітра, про молодіжні читання по ВИШ-ах Черкащини. На жаль, ні слова не сказала на вечорі Валентина Прилуцька – мотор культурологічних Затуливітрівських заходів у тому числі й шовесняної толоки-прибирання могили поета та його меморіальної садиби у Бучаку Канівського району. Це її руками разом з учителями й учнями, з головою Черкаської обласної організації Спільки письменників Валентиною Коваленко та її помічником поетом Леонідом Даченко висаджено козацький ялівець та лілейники, шовкові трави, барвінок, чорнобривці та декоративні кущі.

Усі присутні були зачаровані виступом школярів черкаських шкіл: Дмитра Човгуна, Анни Купець, Данила Токаря, Аліни Циганчук, Віталія Хоменка, Юлі Тичкової, Євгена Михайленка (див. світлин). Юнацькі серця перейнялися сердечними болями Слобожанського козака, й інтелектуальна поезія Володимира Затуливітра линула із дитячих вуст природно й мудро. Талановито, як заслужена актриса, читала вірші заступник директора спеціалізованої школи № 17 Тамара Пальтова.

Січневі номери літературних газет: "ЛУ" № 2 та "УЛГ" № 2; № 3 надрукували матеріали про Володимира Затуливітра та неопубліковані його твори. Маємо велику проблему із виданням творів Затуливітра (як і всі) взагалі, а зокрема, творів, що лишилися поза збірками. Володимир Затуливітер був дуже вимогливим до себе і до своєї творчості. Маючи добру освіту, він постійно навчався, працював в історичних архівах, був обізнаний із усіма новинками у обширі поезії світової, дуже багато читав і багато писав, бо творчість була його невід'ємною суттю, а до своїх книжок (за життя видав сім книжок поезії) вибирав лише найкраще. Як митець, він зростав від книжки до книжки. Кожна наступна книжка – щабель угору, без повторів і передруків. Протягом 90-х років поет уклав п'ять книжок (збереглися рукописні титули), укладав і розсилав за неможливістю видати. (З протягнутою рукою не вмів просити). Публікувався у журналах "Сучасність" та "Українська культура".

На сьогодні стоїмо перед необхідністю видати: вибране, прозу, спогади про митця. Ведеться упорядницька робота, сподіваємось, знайдуться й меценати, а поетових "слів назбиралось ціла калитка". І яких!! Хіба ж можна нехтувати таким необхідним для нас і таким дорогим подарунком ціною в людське життя?!

Вивчаймо поезії Володимира Затуливітра! Пропонуємо Вам іще раз перечитати декотрі з них із книжки "Чаша жертвна".

Любов ШІКАР,
голова фонду Володимира Затуливітра

Володимир ЗАТУЛИВІТЕР

* * *

Зірчина обрій прописала
і не відчула, що згора...
Широка Україна спала
обережжями Дніпра.
Розлого, вільно ночувалось:
де ріллями, а де в стерні.
Не снилося, не дочувалось,
що відбувається в зерні,
що коїться мені зі мною –
буденне, звичне і просте:
холодною озиминою –
не нашим хлібом пахне степ.

ПАМ'ЯТІ БАТЬКОВОЇ СЕСТРИ

Померла тітка Настя. Привезти
не просить
їй зі столиці хідні капці-м'якуші.
Босоніж топчуться їй райські проса роси,
стерня, як шовк лягає п'ятам і душі,
муравцем летіє, кожну мозолину
і вавку, як цукерку, в губи обгорта –
і сліз щось одбирає на сівбу озиму:
без них, жіночих, Слобожанщина не та.
Без них би, сліз тих пошепки, не сталося
того, що має українська гостра...
З любові ми, зі злості, може, кращі
матерями зачинались...

ОСІННІ ЗЕМЛЕДІЛИ

Лило в шибки всю ніч без перестанку –
знов розділялися земля й вода.
"Моя країно, з прадідів селянко!"
рядок з Євгена Плужника згадавсь.
Дощі, дощі, осінні земледіли,
Перелопачують, як цвинтар світ,
Немовби з учорашньої неділі
старий зламавсь, переписавсь Завіт.
На іншу, рідшу, перебрався плоскінь,
перетіпавсь на інше полотно.
Пересіва крізь електричну осклінь
біблійну твань зрешечене вікно.
Вода уцухне, може, до світанку,

осяде переціджена земля.
"Моя країно, з прадідів селянко!" –
слова, мов коноплянки, в серці сплять...

29 ЛЮТОГО

Немає золотіш, як шлях додому –
з майданів міст, із капищ городищ
на крадену всупільнену солому,
під скиртою якої я вродивсь.
Під скиртою – за греблюю – якою
мене у в'язці в хату принесли
останньою воєнною зимою
колгоспної ребристої весни.
Не вийшла вдома Матір із ікони,
на лобик не поклала три персти.
Такі часи. Такі були закони.
Не з підзаконних я, не з тих...

ШЕВЧЕНКІВ КРАЙ

Білена снігами Україна,
на яку Шевченко нам спромігсь,
стомлена, заплакана, негнівна,
хусткою перев'язавши сміх –
наче гріх, щокатий, повнозубий, – і
Боже, як же ти мені стоїш! –
хутором покинутим, безклубним,
звісившись на тини свої.
Добре, що з автобуса я вийшов.
Добре, що потрушує сніжок.
Добре, що спинилась крайня вишня
ледве повернув я за ріжок
вулички левадної лозою
обгородженої. Добре є,
що припав до неї й на розмову
з нею крові й духу не стає.
Дарма, із якого заповить
сухо шепочу між комиші:
Україно, ти – на таємницю світу
сокровенна відповідь душі.

* * *

... час горнеться душі: втихає тік
води: вузлом каміння завмирає:
скупа гетьманська злотниця хатів
шибками наче гривнями сіяє

...живеш як птах: якому ні і ні
прощатися у вирій відлітати:
лиш вільні крила на страмній стерні
без каяття для страти розгортати

* * *

Прийшла неукрадена. Сказала: з Раю.
Не посувайтесь. Я постою скраю.
Не відтісняючи роди й народи,
тини свої розкинула й городи.
Жита цвітала. Розцвітала маки
і про майбутні дбала розумаки,
що ми народимось, як тато буде,
і виплачемось, може, в люди
й розкажемо: хоч сіяна із краю,
не звідкись Україна,
нам дійшла із Раю.

* * *

Дубова вив'язь намовчала
таких на ранок туманів –
мов спадини душі й начала
десь перев'язано мені.
Тоненькі витоки, нитчасті,
що прями й фарбували кров,
на рушнику землі квітчастім
ще раз не вишиють Дніпро
ні гладдю хвиль, ні в хрестик строгий,
ні в зоряний Шевченків лад,
і не обтяжать у пороги,
як грона – гнугий виноград...

КОСОВИЦЯ

Приліг на покосі. Приснилось,
немов кістяна
із глека мені подавала живого вина.
Чому це, косихо, – спитав я, –
розщедрилась так?
Живлющий ковток, мов сургуч,
запечатав уста.
Прокинувся, німий, а в очах ні зірниць,
ні зіниць.
Мов світ не зінакшивсь і я не змінився.
Але, ніби ластка, мене обнімає коса,
й тремтить їй на лезі кровина моя,
мов роса.

12.12.02. Бучак

ДОБРА СПРАВА

СТОЛИЧНІ КУНІВЦІ
ВЗЯЛИ ШЕФСТВО
НАД ВЕТЕРАНОМ УПА

Нещодавно члени Деснянської районної у місті Києві організації КУН, довідавшись, що поруч з ними мешкає ветеран УПА Степан Максимович Бабій, прибули до нього з візитом. Відбулась цікава розмова, під час якої Степан Максимович розповів про своє героїчне життя та перипетії, через які він пройшов у боротьбі за волю України.

Степан Максимович народився у далекому 1925 році. Вже з 14 років він влився в українські загони самооборони, які протистояли польським "пацифікаціям" на Галичині. Спочатку йому доручали лише розповсюдження агітаційних матеріалів, а згодом довірили й кріса.

В УПА вступив у 1944 році. Перебував у німецькому полоні. Під час втечі з полону довелося кілька годин пересиджувати в зимній річці, де серйозно застудився.

По закінченні Другої світової війни почалися переслідування НКВС-КДБ. Працював у колгоспі та на шахтах Донбасу. Згодом переїхав у Київ, де й зустрів Незалежність України. Має трьох синів та шістьох онуків. Наразі лікується від недуги.

"Ми вирішили взяти шефство над ветераном, – каже заступник голови Деснянської організації КУН Наталка Остапчук. – Вже зібрали та передали Степанові Максимовичу 1050 грн. І надалі будемо допомагати ліками, продуктами, періодикою".

Наталка Остапчук обурена тим, що чинна українська влада офіційно не визнає воїнів УПА та інших збройних формувань, які боролись за волю України, ветеранами. "Наші герої в Києві не отримують жодної матеріальної підтримки від держави. Сподіваємось, незабаром ця влада піде геть, і тоді справедливість щодо воїнів національно-визвольних змагань буде нарешті встановлена".

Прес-служба КУН

АНОНС

ЗМАГ ДО ВОЛІ.
НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Науково-практична конференція "Боротьба відділів УПА та збройного підпілля ОУН на Калущині. Нові дослідження архівів та спогади учасників визвольних змагань", присвячена 62-й річниці загибелі командира УПА, Провідника ОУН в Україні, Героя України – Романа Шухевича, відбудеться 5 березня 2012 року в конференційному залі Історико-меморіального музею С. Бандери, с. Старий Угринів.

Створено оргкомітет, до складу якого ввійшли Історико-меморіальний музей Степана Бандери, філія Івано-Франківського обласного музею визвольної боротьби ім.С.Бандери, Староугринівський осередок Конгресу Українських Націоналістів, Староугринівський осередок історико-просвітницького товариства "Меморіал" ім.Василя Стуса.

Власна інформація

Видавець Конгрес Українських
Націоналістів
Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький,
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано
у комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна
компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точку
зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети.